Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002024

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-05-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Уманського національного університету № 174/ст від 26.08.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гребенюк Володимир Михайлович
2. Volodymyr Hrebeniuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 206

Назва наукової спеціальності: Садово-паркове господарство

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Садово-паркове господарство

Дата захисту: 29-07-2025

Спеціальність за освітою: Плодоовочівництво і виноградарство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9407

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35.57, 68.35.05

Тема дисертації:

1. Біолого-екологічні особливості розмноження і вирощування генотипів аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott) для використання в озелененні

2. Biological and ecological features of reproduction and cultivation of genotypes of black chokeberry (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott) for use in landscaping

Реферат:

1. Доведено, що терміни висаджування живців на укорінення впливають на подальший розвиток адвентивних коренів і в цілому на ріст і розвиток кореневласних рослин, а також на якість садивного матеріалу. Найкращими за кількістю коренів на живці були такі сорти як Аміт, Арон, Галичанка і Всеслава, у них сформувалось найбільше коренів 1-го і 2-го порядків галуження при найбільшій сумарній довжині. Менш стабільні результати отримані при вкоріненні стеблових живців таких сортів, як Неро, Хугін і Вікінг. Досліджено, що позитивний стимулятивний вплив біологічно-активних речовин □-НОК, □-ІМК, Стімпо і Регоплант, при обробці і вкорінюванні зелених стеблових живців аронії чорноплідної, проявляється залежно від сорту, строків живцювання, типу і метамерності пагона. Оптимальні концентрації цих стимулятивних речовин □-НОК — 5–10 мг/л, □-ІМК — 10–15 мг/л, Стімпо і Регоплант 15–20 мл/л у фазу інтенсивного росту пагонів (1–10.VI) істотно підвищували вкорінення всіх типів живців, заготовлених з апікальної, медіальної і

базальної частини пагона. Домінуючий вплив на укорінюваність зелених стеблових живців у фазу інтенсивного росту пагонів мав фактор «частина і метамерність пагона», «концентрація біологічно-активної речовини» і фактор «біологічно-активна речовина». Концентрації біологічно-активних речовин істотно сприяли збільшенню кількості коренів усіх порядків галуження у порівнянні з контролем. Найкраще розвинена адвентивна коренева система серед живців досліджуваних сортів, заготовлених у фазу інтенсивного росту пагонів (1–10. VI) фіксувалась у живців з базальної частини пагона. За результатами досліджень встановлено, що найкраще розвинена коренева система (кількість коренів шт./живець і сумарна довжина кореневої системи см/живець) серед живців досліджуваних сортів, що були заготовлені у період інтенсивного росту пагонів у тривузлових живців з базальної частини пагона. Вплив факторів «строк живцювання», «частина пагона» і «концентрація стимулятивних речовин)» на формування кореневої системи у живців, заготовлених у фазу інтенсивного росту пагонів, був найбільшим серед інших досліджуваних факторів, менш значний вплив мав фактор «сорт». Удосконалені агротехнологічні заходи розмноження і дорощування саджанців інтродукованих сортів аронії чорноплідної забезпечують отримання 40–52% товарного садивного матеріалу, порівняно з традиційною технологією (11–18%). Проведено декоративно-господарське оцінювання досліджуваних сортів аронії чорноплідної та з'ясовано, що усі генотипи є, в певній мірі, перспективними для декоративного садівництва в умовах Правобережного Лісостепу України. Відмічено, що досліджувані сорти Аміт, Арон, Вікінг, Всеслава, Галичанка, Неро, Хугін є цінними сортами для використання їх у ландшафтному дизайні. Надано рекомендації щодо використання досліджуваних культиварів аронії чорноплідної у ландшафтному озелененні населених місць, запропоновано різні форми та методи висаджування їх під час оформлення садово-паркових композицій та ін. Таким чином, впродовж чотирьох років досліджень було проведено широкий аналіз декоративних особливостей та фенології нових і перспективних семи сортів аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott) для зеленого будівництва, що вирощувались на дослідних ділянках Уманського НУС, Національного дендропарку «Софіївка НАН України, Уманського лісового господарства, житлово-комунального господарства Уманської міської ради та ТОВ «Брусвяна». Дано оцінку декоративній цінності досліджуваних культиварів аронії чорноплідної, з'ясовано вплив агрокліматичних умов Правобережного Лісостепу України на ріст і розвиток їх у культурі озеленення, а також на змінюваність господарсько-біологічних показників.

2. It has been proved that the timing of planting cuttings for rooting affects the further development of adventitious roots and, in general, the growth and development of root plants, as well as the quality of planting material. The best varieties in terms of the number of roots per cuttings were Amit, Aron, Galichanka and Vseslava, which formed the most roots of the 1st and 2nd orders of branching with the longest total length. Less stable results were obtained when rooting stem cuttings of such varieties as Nero, Hugin and Viking. It was found that the positive stimulatory effect of biologically active substances □-NOC, □-IMC, Stimpo and Regoplant, when processing and rooting green stem cuttings of chokeberry, is manifested depending on the variety, terms of cuttings, type and metamerism of the shoot. The optimal concentrations of these stimulants □-NOC 5–10 mg/l, □-IMC 10–15 mg/l, Stimpo and Regoplant 15–20 ml/l in the phase of intensive shoot growth (1–10.VI) significantly increased the rooting of all types of cuttings harvested from the apical, medial and basal parts of the shoot. The dominant influence on the rooting of green stem cuttings in the phase of intensive shoot growth was exerted by the factor «part and metamerism of the shoot», «concentration of biologically active substance» and the factor «biologically active substance». The concentrations of biologically active substances significantly contributed to the increase in the number of roots of all branching orders compared to the control. The best developed adventitious root system among the cuttings of the studied varieties harvested in the phase of intensive shoot growth (1–10.VI) was recorded in cuttings from the basal part of the shoot. According to the results of the study, it was found that the best developed root system (number of roots pcs./cuttings and total length of the root system cm/cutting) among the cuttings of the studied varieties harvested during the period of intensive shoot growth in three-node cuttings from the basal part of the shoot. The influence of the factors «period of cuttings», «part of the shoot» and «concentration of stimulants» on the formation of the root system in cuttings harvested in the phase of

intensive shoot growth was the largest among the other factors studied, with a less significant effect of the factor «variety». Improved agrotechnological measures for propagation and growing of seedlings of introduced varieties of black chokeberry provide 40–52% of marketable planting material, compared to the traditional technology (11–18%). A decorative and economic evaluation of the studied varieties of chokeberry was carried out and it was found that all genotypes are, to some extent, promising for ornamental gardening in the conditions of the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine. It was noted that the studied varieties Amit, Aron, Viking, Vsevslava, Halychanka, Nero, and Khugin are valuable varieties for use in landscape design. Recommendations for the use of the studied cultivars of chokeberry in landscape gardening of settlements are given, various forms and methods of planting them in the design of garden and park compositions are proposed, etc. Thus, during four years of research, a broad analysis of the decorative features and phenology of new and promising seven varieties of chokeberry (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott) for green building, which were grown in the experimental plots of Uman NUS, «Sofiyivka» National Dendropark of the National Academy of Sciences of Ukraine, Uman Forestry, Housing and Communal Services of Uman City Council and Brusvyana LLC, was carried out. The decorative value of the studied cultivars of Aronia chokeberry was assessed, the influence of agroclimatic conditions of the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine on their growth and development in the culture of landscaping, as well as on the variability of economic and biological indicators was found.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Гребенюк В.М., Балабак А.Ф. Перспективи використання аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott) у ландшафтному дизайні Правобережного Лісостепу України. Збірник наукових праць Уманського НУС. 2023. Вип. 103 (1). С. 172–181. DOI:10.32782/2415-8240-2023-103-1-172-181.
- Гребенюк В.М., Балабак А.Ф. Вплив термінів живцювання на вкоріненість напівздерев'янілих стеблових живців сортотипів аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott) для зеленого будівництва. Збірник наукових праць Уманського НУС. 2024. Вип. 104. Ч. 1. С. 97–108. DOI: 10.32782/2415-8240-2024-104-1-97-108
- Балабак А.Ф., Гребенюк В.М., Особливості адвентивного коренеутворення у стеблових живців сортів аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott) залежно від впливу біологічно-активних речовин. Агробіологія. Збірник наукових праць Білоцерків. нац. аграр. ун-ту. Біла Церква, 2024. № 1. Вип. 187. С. 277–284. DOI: 10.33245/2310-9570-2024-187-1-277-284
- Балабак А.Ф., Гребенюк В.М. Особливості використання Аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott.) в озелененні. Матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конфер. «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства» (25 листопада 2022 р. Уманський НУС). Редкол. В.П. Шлапак (відп. ред.) та ін. Умань, ВПЦ «Візаві». 2022 р. С. 144–146.
- Балабак А. Ф., Гребенюк В. М. Еколого-біолоігчні особливості використання аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott.) у зеленому будівництві. Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції «Рослини та урбанізація» (Дніпро, Дніпровський державний аграрно-економічний університет, 1 лютого 2023 р.). Дніпро, 2023. 162. С. 95–97.
- Балабак А.Ф., Гребенюк В.М. Перспективи використання генотипів аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott.) в культурі озеленення Правобережного Лісостепу України. XII Міжнар. наук. конф. «Селекційно–генетична наука і освіта» (Парієві читання). (20–22 березня 2023 р.), Уманський НУС. Умань, 2023. С. 3–6.

- Гребенюк В.М., Балабак А.Ф. Стан і перспективи використання культиварів аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa L. (Michx.) Elliott.) у ландшафтному дизайні Правобережного Лісостепу України. Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції студентів, магістрів, аспірантів, молодих вчених і викладачів, м. Малин, Лісівнича освіта і наука: стан, проблеми та перспективи розвитку. 21 березня 2023 року, Малинський фаховий коледж. Малин: Вид-во МФК, 2023. С. 84–85.
- Гребенюк В.М., Балабак А.Ф., Садовський Г. Генотипи аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott) — високодекоративні рослини у зеленому будівництві та особливості їх розмноження. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали XII Міжнародної наукової конференції (18–20 березня 2024 р.). Умань, УНУС, 2024. С. 26–30.
- Гребенюк В.М., Балабак А.Ф. Біоекологічні особливості розмноження аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott) зеленими стебловими живцями. Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих вчених «Сучасні підходи до вирощування, переробки і зберігання продукції рослинництва». Миколаївський нац. аграр. ун-т, 21–22 березня 2024 р. Миколаїв: МНАУ, 2024. С. 67–71.
- Балабак А.Ф., Гребенюк В.М. Сортова специфіка ризогенезу аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott) залежно від типу субстрату. IX Всеукраїнська науково-практична конференція присвячена 180-річчю заснування Уманського національного університету садівництва «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі». Уманський НУС, 29–31 жовтня 2024 р. Умань: УНУС, 2024. С. 56–59.
- Гребенюк В.М., Балабак А.Ф. Декоративна характеристика та перспективи використання культиварів аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott) у зеленому будівництві Правобережного Лісостепу України. Всеукраїнська науково-практична інтернет конференція «Сучасний стан та перспективи розвитку лісового і садово-паркового господарства». Уманський національний університет, 13 листопада 2024 р. Умань: УНУС. 2024. С. 60–63.
- Балабак А.Ф., Гребенюк В.М. Вплив біологічно-активних речовин ауксинової природи на регенераційну здатність стеблових живців аронії чорноплідної (Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott). Рослини та урбанізація: Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, ДДАЕУ, 3 лютого 2025 р.). Дніпро: ДДАЕУ, 2025. С. 165–167.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0101U004495

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балабак Анатолій Федорович

2. Anatoliy F. Balabak

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1016-4442

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковалевський Сергій Борисович
2. Serhii B. Kovalevskyi

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0506-6055

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фучило Ярослав Дмитрович
2. Yaroslav D. Fuchilo

Кваліфікація: доктор с.-г наук, професор, 06.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2669-5176

Додаткова інформація: ;https://scholar.google.ru/citations?user=jtCKD4AAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Малинський фаховий коледж

Код за ЄДРПОУ: 00993930

Місцезнаходження: вул. М.Маклая, 1, с. Гамарня, Малинський р-н., 11643, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Масловата Світлана Андріївна

2. Svitlana A. Maslovata

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5725-0604

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Адаменко Світлана Анатоліївна

2. Svitlana Adamenko

Кваліфікація: к. б. н., доцент, 06.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4656-1180

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Поліщук Валентин Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Поліщук Валентин Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Коротєєв Микола Анатолійович
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна